Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0225

Tebesitęsiantis pilietinės erdvės ir pagrindinių teisių varžymas Burkina Fase

2026 m. birželio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tebesitęsiančio pilietinės erdvės ir pagrindinių teisių varžymo Burkina Fase (2026/2767(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnio 5 dalį ir 136 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi po 2022 m. karinio perversmo politinė, žmogaus teisių ir saugumo padėtis ir pilietinė bei demokratinė erdvė Burkina Fase labai pablogėjo;

B. kadangi Burkina Faso vyriausybė baugino, neteisėtai šaukė į karo tarnybą, priverstinai dangino ir savavališkai sulaikė žurnalistus, oponentus, pilietinės visuomenės narius ir teisėjus; kadangi buvo vykdomas etninis fulbių bendruomenių valymas; kadangi dėl išpuolių prieš žiniasklaidą buvo sustabdyta televizijos kanalų, radijo stočių ir laikraščių (tarp jų neseniai ir „TV5Monde“) veikla;

C. kadangi Burkina Faso vyriausybė likvidavo visas politines partijas ir 118 pilietinės visuomenės organizacijų, sustabdė šimtų asociacijų, be kita ko, Burkina Faso studentų visuotinės sąjungos, veiklą, dar labiau sumažindama pilietinę erdvę, ir pareikalavo, kad pilietinės visuomenės organizacijos uždarytų savo sąskaitas ir perkeltų jas į valstybės kontroliuojamą banką; kadangi Įstatymu Nr. 011-2025/ALT dėl asociacijų laisvės nustatomi pilietinės visuomenės organizacijų veiklą ribojantys reikalavimai; kadangi naujuoju Asmenų ir šeimos kodeksu kriminalizuojamas tos pačios lyties asmenų santykių „skatinimas“; kadangi įstatymo projektu būtų grąžinta mirties bausmė už tam tikrus nusikaltimus;

D. kadangi vykstant smurtiniams teroristiniams išpuoliams saugumo padėtis išlieka sunki – milijonai žmonių yra perkelti ir priklausomi nuo humanitarinės pagalbos; kadangi Europos partneriai labai parėmė kovos su terorizmu pastangas Sachelyje, sumokėdami

didžiulę žmogiškąją kainą;

1. griežtai smerkia pilietinės visuomenės organizacijų likvidavimą ir veiklos sustabdymą; primygtinai ragina Burkina Faso valdžios institucijas nedelsiant atšaukti šias priemones ir užtikrinti asociacijų, susirinkimų ir saviraiškos laisvę, be kita ko, iš dalies pakeičiant Įstatymą Nr. 011–2025/ALT ir kitas susijusias priemones;

2. ragina nedelsiant nutraukti pilietinės visuomenės veikėjų, žurnalistų, žmogaus teisių gynėjų, humanitarinės pagalbos darbuotojų ir politinių oponentų bauginimą, neteisėtą šaukimą į karo tarnybą, priekabiavimą prie jų, savavališką sulaikymą ir priverstinį dingimą; ragina atlikti nepriklausomus visų įtariamų nusikaltimų ir žmogaus teisių pažeidimų tyrimus;

3. ragina Burkina Faso valdžios institucijas puoselėti spaudos laisvę, panaikinti žiniasklaidos apribojimus ir leisti žurnalistams laisvai ir saugiai dirbti;

4. ragina Burkina Faso valdžios institucijas atkurti studentų organizacijų ir politinių partijų teisę jungtis į organizacijas ir pateikti patikimas laisvų ir skaidrių rinkimų ir civilinio valdymo veiksmų gaires;

5. ragina Burkina Faso valdžios institucijas negrąžinti mirties bausmės, atšaukti savo sprendimą pasitraukti iš Tarptautinio baudžiamojo teismo ir dekriminalizuoti pilietinės visuomenės pastangas puoselėti žmogaus teises, lygybę ir nediskriminavimą jokiu pagrindu;

6. dar kartą patvirtina, kad kovos su terorizmu pastangos turi būti dedamos visapusiškai gerbiant tarptautines žmogaus teises ir humanitarinę teisę; pažymi, kad Europos pajėgų išsiuntimas, saugumo partnerysčių nutraukimas ir partnerystės su Rusija siekis nei kiek nepadėjo padidinti saugumo; reiškia susirūpinimą dėl didėjančios Rusijos įtakos saugumo ir politiniams reikalams, kuria prisidedama prie žmogaus teisių pažeidimų ir autoritarinių tendencijų; ragina ES koordinuoti veiksmus su Afrikos partneriais siekiant spręsti saugumo ir valdymo iššūkius ir stiprinti paramą pilietinei visuomenei ir humanitarinės pagalbos teikėjams;

7. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininkės pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybėms narėms, Burkina Faso valdžios institucijoms, Afrikos Sąjungai ir Jungtinėms Tautoms.